

PROHLÁŠENÍ

Historická společnost pro aktualizaci odkazu české reformace VERITAS, o. s., se svým názvem zavázala zkoumat odkaz české reformace a přenášet jeho zásady i podněty do současného života.

Jako její moderátorka pokládám za svou povinnost vyjádřit se z tohoto hlediska k otázce všestranně diskutované právě v těchto dnech. Jde o tzv. církevní restituce a s nimi spojený pokus o řešení finanční odluky církví a náboženských společností od státu.

V této souvislosti je zřejmé, že jde o zcela zásadní rozhodování a sebeuvědomění každého církevního společenství. V podstatě můžeme rozlišovat dvojí orientaci: církev jako instituci, která se bez vnějšího zajištění své existence domnívá, že nemůže splnit své poslání, a církev jako obecnství v Ježíši Kristu, které cestu kříže a vzkříšení, vnější zranitelnosti a vnitřního pokoje vzalo vážně, byť za to platilo jakoukoli cenu.

Česká reformace svým živým odkazem stále přítomná v dějinách naší země (ať oficiálně či neoficiálně) od počátku 15. století, se snažila v mezích možností volit vždy druhou alternativu.

Církev hlásící se k české reformaci procházejí od minulého roku nelehkým obdobím zásadního rozhodování. S odkazem této reformace nejsou slučitelné nejméně tři věci:

1. Zásadní otázku postupné finanční odluky státu a církví (tj. nápravu stavu způsobeného vnucenými církevními zákony z r. 1949) nelze v reformačních církvích řešit bez projednání a souhlasu většiny členské základny.
2. Nelze slučovat různorodé záležitosti, tj. restituci, na niž mají poškození morální nárok a která by měla být adekvátní občanským restitucím, a přípravu finanční odluky církví a státu.
3. Potomci české reformace nezískali nikdy žádné restituce za zkonfiskovaný majetek. „Cizí peníze“ bez připomínky této souvislosti nelze s dobrým svědomím jako velkorysý dar přijmout.

Za dané situace v současné společnosti je ovšem jasné, že ekonomické ohledy jsou mocným argumentem. I církevní instituce, v něž se pravděpodobně na podzim 2013 promění i mnohé z církví hlásících se k české reformaci, mohou hrát svou dobrou úlohu mezi dalšími společensky prospěšnými organizacemi. Ti, kteří s tímto vývojem ze zásadních důvodů nesouhlasí, by je neměli torpédovat. Nelze však hájit nehajitelné, nelze předstírat cestu Ježíše Krista, když jde o záležitost vázanou především na velmi pozemské a dočasné ohledy.

Křesťané napříč církevním spektrem, pro které je jejich víra živou skutečností, jako tomu bylo v chápání české reformace, půjdou prostě dál podle hlasu svého svědomí a Bůh jim ukáže cestu.

doc. PhDr. Eva Melmuková

Praha, 11. 5. 2013

Prohlášení své moderátorky schválila valná hromada VERITAS 11. 5. 2013 v Praze Smíchově.